

Spørges der om de Resultater, der ere indbundne eller kunne ventes ved dette Arbejde, tror jeg, at disse bør henføres til to Kategorier: de direkte og de indirekte. De lokale Gødningforsøg tage, som bekendt, direkte Sigte paa at tilvejebringe Oplysning om, hvilke Plantenæringsstoffer i Handelsgødning der med størst Fordel kan bruges i de enkelte konkrete Tilfælde. Det er en Kendsgerning, at Forbruget af Handelsgødning er i overordentlig stærk Stigning her i Landet, saaledes at Indførselen nu fordobles i Løbet af ganske faa Aar. Vor Overskudsindførsel var saaledes

i Gennemsnit for 1881—85	ca. 26, <sub>2</sub>	Mill. Pbd.
—	- 1886—90	- 43, <sub>9</sub> —
—	- 1891—96	- 73, <sub>0</sub> —
	i 1898	- 127, <sub>7</sub> —

ifdstævnte Aar til en Handelsværdi af henimod 4 Mill. Kr. foruden den hjemlige Produktion. Det bør ligeledes nu betegnes som en fastflaet Kendsgerning, at en rationel Anvendelse af Handelsgødning formaar at højne Nettoudbyttet af vore Jorder i meget betydelig Grad. Til Støtte herfor skal jeg blot tillade mig at anføre, at ved de af mig i 1898 ledede Forsøg var det største Nettooverskud

paa 2 Marker	over 50	Kr. pr. Td. Ld.
- 5	— 40—50	— —
- 21	— 30—40	— —
- 36	— 20—30	— —
- 26	— 10—20	— —
- 15	— 1—10	— —

Men Materialet viser endvidere — og dette er i denne Forbindelse af afgørende Betydning — at Nettooverskuddet fuldstændig beror paa Arten og Mængden af den anvendte Gødning, at man paa Forhaand intet sikkert kan slutte herom, samt at det Gødningsstof, der hidtil er brugt i ganske overvejende Mængde, nemlig ensidig Fosforsyregødning, kun i yderst faa Tilfælde giver Maksimumsoverskud.

Der er saaledes al mulig Udset til,

- 1) at man i Landbruget vil benytte Handelsgødning i stigende Udstrækning,
- 2) at man ved rigtig Anvendelse heraf vil kunne forøge Nettoudbyttet af Jorden meget betydeligt, men
- 3) at man kun kan sikre sig en saadan Indtægtsforøgelse paa Grundlag af lokale Forsøg.

Foruden den umiddelbare Virkning formener jeg, at man er berettiget til paa de lokale Forsøgs Indtægtsfide ogsaa at opføre en betydelig Sum af indirekte Nytte. Paa den ene Side bidrage saadanne Forsøg ikke lidet til at sprede Forstaelse af landøkonomisk Forsøgsvirksomhed i det hele og til at aabne de paagældende Landmænds Blik for forskellige andre Forhold. De blive ved Selvsyn overbeviste om Betydningen af denne ene Faktor, og Tanken gaar da uwillkaarlig videre og har i Reglen ikke vanskeligt ved at finde andre Omraader for Forbedringer. I mangfoldige Tilfælde have saavel mine Assistentter som jeg gjort den Erfaring, at „Forsøgsværkerne“ have et helt Lager af faglige Spørgsmaal at stille os, naar vi komme til dem, og kunne vi end langtfra tilfredsstille denne sunde Videbegærlighed, tror jeg dog, at der paa denne Maade kan spredes megen nyttig Viden, der bliver af større praktisk Værdi derved, at Samtalen føres med de omspurgte Forhold for Øje. At en Foranstaltning som denne vil bidrage adskilligt til, at talrige Landmænd skaffe sig sikker Rede paa, hvorledes forskellige andre Led i Bedriften betale sig, er der næppe Tvivl om. Paa den anden Side giver dette Arbejde en meget ønskelig Lejlighed for Konsulenterne og Assistentterne til at færdes ude mellem Landmændene, blive personlig kendt med disse og udveksle Tanker med dem, leve sig ind i deres Forhold, faa Indblik i en Mængde Bedrifter, ved Selvsyn overbevise sig om Manglerne, Fremskridtene og Vilkårene ude i Praxis. Det er min Overbevisning, at dette Moment er af større Betydning for Konsulenterne med Hensyn til at holde sig paa en for deres Virksomhed nyttig Maade i Rapport til det praktiske Landbrug, end om de — hvad enkelte Stemmer, som bekendt, have rejst sig for — tilpligtedes at drive en Gaard.

Skal imidlertid de lokale Forsøg faa den Betydning, som de kunne og bør have, anser jeg det for ganske nødvendigt, at Udgifterne derved i overvejende Grad afholdes af offentlige Midler, og Bevilling af rigelige Midler i dette Djemed maa utvivlsomt betragtes som et meget stort Fremskridt paa Agerbrugets Omraade. Dette Foretagende har ud-